

IJTIMOIIY TARMOQLAR VA ULARNING ZAMONAVIY JAMIYATDAGI AHAMIYATI

Murodillayeva Mohinur G'iyosiddin qizi

*Qashqadaryo viloyati G'uzor tumani 44-umumiy o'rta ta'lim maktabining
11-sinf o'quvchisi*

Annotatsiya: Maqolada ijtimoiy tarmoqlar tushunchasi, ularning zamonaviy jamiyatdagi o'rni va yoshlar hayotiga ta'siri yoritiladi. Ijtimoiy tarmoqlarning foydali va zararli tomonlari tahlil qilinadi, shuningdek, foydali foydalanish strategiyalari haqida tavsiyalar beriladi. Maqola yoshlar va o'quvchilar uchun o'z vaqtini samarali boshqarish va ijtimoiy tarmoqlardan foydali foydalanish yo'llarini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy tarmoqlar, internet, Telegram, Instagram, Facebook, TikTok.

Kirish qism

Bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar hayotimizning ajralmas qismiga aylangan. Facebook, Instagram, Telegram, TikTok kabi platformalar orqali insonlar bir-birlari bilan bog'lanadi, yangiliklarni kuzatadi va fikr almashadi. Ijtimoiy tarmoqlar nafaqat shaxsiy muloqot vositasi, balki biznes, ta'lim, madaniyat va siyosat sohalarida ham muhim rol o'ynaydi.

Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlar yoshlar hayotida o'ziga xos ijtimoiy muhit yaratadi, ular orqali o'zini ifoda etish, o'rganish va global dunyo bilan bog'lanish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ushbu maqolada ijtimoiy tarmoqlarning foydasi, zararli tomonlari va jamiyatdagi o'rni batafsil tahlil qilinadi.

Asosiy qism

4.1. Ijtimoiy tarmoqlar tushunchasi

Ijtimoiy tarmoqlar — bu internet orqali foydalanuvchilarni bog'laydigan, ularga axborot almashish, muloqot qilish va kontent yaratish imkoniyatini beradigan platformalardir. Ular jamiyatning turli sohalariga ta'sir ko'rsatadi: madaniyat, ta'lim, biznes, siyosat va hatto psixologiya sohalariga.

4.2. Ijtimoiy tarmoqlarning foydalari

Muloqot va aloqalarni rivojlantirish

Uzoqdagi do'stlar, qarindoshlar va hamkasblar bilan bog'lanish imkoniyati mavjud.

Ta'lim va o'rganish imkoniyatlari

Onlayn darslar, kurslar, treninglar va videolar orqali bilim olish osonlashdi.

Biznes va reklama

Kichik biznes egalari mahsulot va xizmatlarini global auditoriyaga taqdim

etishi mumkin.

Ijtimoiy faollik

Jamiyatdagi muhim yangiliklar, tadbirlar va volontyorlik faoliyatidan xabardor bo'lish imkoniyati.

4.3. Ijtimoiy tarmoqlarning zararli tomonlari

1. Vaqtni behuda sarflash

Ko'p foydalanuvchilar kunini ijtimoiy tarmoqlarda o'tkazib, asosiy ish va vazifalardan chalg'iydi.

Psixologik ta'sir

Doimiy solishtirish, "like" va "follow"ga qaramlik ruhiy salomatlikka salbiy ta'sir qilishi mumkin.

Noto'g'ri axborot tarqalishi

Soxta yangiliklar (fake news) va yolg'on ma'lumotlar tez tarqaladi.

Shaxsiy ma'lumotlarning xavfsizligi

Parollar, kontaktlar va fotosuratlarining noto'g'ri qo'llanishi xavf tug'diradi.

4.4. Yoshlar uchun ijtimoiy tarmoqlardan samarali foydalanish

Vaqtni boshqarish: kuniga maksimal 1–2 soat belgilash

Foydali kontent tanlash: bilim beruvchi, motivatsion va ma'lumotli sahifalarni kuzatish

Shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish: parol va maxfiylik sozlamalariga e'tibor berish

Muloqot qobiliyatini oshirish: onlayn va real hayotdagi muloqotni uyg'unlashtirish

Xulosa

Ijtimoiy tarmoqlar zamonaviy jamiyatning ajralmas qismi hisoblanadi. Ular hayotni qulaylashtiradi, bilim olish va muloqot qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, noto'g'ri foydalanilganda vaqtni behuda sarflash va psixologik muammolarni keltirib chiqarishi mumkin.

Yoshlar ijtimoiy tarmoqlardan foydali foydalanish orqali nafaqat bilim va tajriba orttiradi, balki o'z vaqtini samarali boshqarishni o'rganadi. Ijtimoiy tarmoqlarni ongli va mas'uliyatli ishlatish — kelajakda muvaffaqiyatga erishishning muhim qadamidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Boyd, D. & Ellison, N. (2007). Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship. Journal of Computer-Mediated Communication.
2. Kaplan, A. & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. Business Horizons.
3. O'zbekiston Respublikasi axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish bo'yicha manbalar
4. Internet manbalari: youth.uz, socialmedia.org, bloglar va onlayn

O'ZBEKISTON: ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOT MASALALARI

tadqiqotlar